

Манастир Свете Тројице у Брезојевицама

Манастир испред ког се налазите вјековима је био духовно средиште и мјесто окупљања православног становништва Плава и Гусиња. Овдје се некада дизала литија, народ се окупљао на заједничкој трпези и потом одлазио у литијске опходе. И данас као и прије неколико стотина година манастир Свете Тројице у Брезојевицама је мјесто саборовања на које долазе посјетиоци из читавог региона. О времену подизања цркве нема писаних извора. Према народном предању црква у Брезојевицама је нешто старија од манастира Високи Дечани из 1330. године, па се претпоставља да је саграђена у 13. вијеку. Црква је смјештена у подножју брда Градац, на лијевој обали Лима, у близини некадашњег утврђеног града, чији остаци се и данас могу видјети.

Црква је грађена у византијском стилу као једнобродна камена грађевина са прислоњеним луцима уз коју је касније дограђена припрата. Са великом полукружном апсидом и без кубета, по

The monastery in front of you has for centuries been a spiritual centre and gathering place of the Orthodox population of Plav and Gusinje. Once the processional church banner used to be raised here, and people gathered around the same dining table and then went on religious processions. Even today, as several hundred years ago, the Monastery of the Holy Trinity in Brezovce is a gathering place to which visitors from the whole region come. There are no written sources regarding the time of the church's construction. According to local tradition, the church in Brezovce is somewhat older than the Visoki Dečani Monastery from 1330, so it is supposed that it was built in the 13th century. The church is situated at the foot of Gradac Hill, on the left bank of the River Lim, in the vicinity of the former fortified town whose remains can be seen even today.

The church was built in the Byzantine style as a single-nave stone structure with rebated arches onto which the narthex was added later. With a large semicircular apse and without a dome, in terms of its architecture,

архитектури подсећа на старије приморске храмове. Зидана је од грубо притесаног камена, различите боје и величине, сложеног у хоризонталне редове и спојене малтером. Занимљиво је да звоник није подигнут уз цркву, као што је било уобичајено, него нешто више, на брду Градац. То је омогућавало да позив на молитву и обавештавање о осталим важним догађајима допре до великог броја православног становништва у околини.

it resembles the old coastal churches. It was built from rough-cut stone of varied colours and sizes, arranged in horizontal rows and bound together with mortar. It is interesting to note that the bell tower was not built next to the church, as was common, but somewhat higher above it, on Gradac Hill. That enabled the call for prayer and information about other important events to reach a large number of the Orthodox population in the neighbourhood.

Као и већина храмова у овом крају и Црква Свете Тројице је више пута разарана и обновљена. Сачувана је мурасела – кратка кадијска заповијест Али Бега Гусињског из 1864. године о обнови цркве.

Like most churches in this region, the Church of the Holy Trinity has also been destroyed and rebuilt several times. A murasele—a short legal proclamation—of Ali-Bey of Gusinje from 1864 regarding the restoration of the

Забилежено је да су тада у обнови учествовали и монаси манастира Високи Дечани. Црква је обновљена и након разарања у Првом балканском рату, да би поново страдала после Другог свјетског рата.

Због честих разарања већи дио живописа велике вриједности, насталог између 1566-1567. године је уништен. Сачувани су фрагменти у олтару, наосу и припрати манастира, међу

church has been preserved. It is recorded that the monks of the Visoki Dečani Monastery also participated in the restoration. The church was also restored after the destruction in the First Balkan War, only to be destroyed again after World War II.

Due to a frequent destructions most frescoes of great value, painted between 1566 and 1567, were destroyed. The fragments of frescoes are preserved in the altar, naos and narthex of the monastery, and some of the most notable among them include the composition of the Final Judgment in the narthex and the scene of the Nativity of the Mother of God on the western wall of the naos. The fresco icon of St Sava located in a prominent place in the altar space has particular significance, on which—in accordance with medieval tradition—he is depicted as a half-length figure, blessing with his

The Monastery of the Holy Trinity in Brezovce

којима се истиче композиција страшног суда у припрати и сцена рођења Богородице на западном зиду наоса. Од посебног значаја је фреско икона Светог Саве, постављена на истакнутом мјесту у олтарском простору, на којој је приказан - у складу са средњевјековном традицијом - као допојасна фигура, која благосиља десном руком а у лијевој држи отворено јеванђеље. Сматра се да је живопис манастира у Брезојевицама радила иста сликарска радионица која је осликала и манастир Морачу. Према сачуваном предању осликавање се одвијало под надзором игумана Нестора. Овај монах из Белајске пустиње више Дечана био је веома цијењена личност свог доба, а у народу се сачувао култ старца Нестора као градитеља манастира у Брезојевицама. Вјерује се да се у Брезојевицама налазила и испосница старца Нестора.

Са источне стране цркве, на остацима некадашњих конака подигнута је прва световна школа у овим крајевима. Ова омања камена грађевина недавно је обновљена за потребе цркве.

right hand and holding an open gospel in his left hand. It is thought that the frescoes of the monastery in Brezovce were created by the same fresco painting workshop which produced the frescoes of the Morača Monastery. According to the preserved local tradition fresco painting was conducted under the supervision of Prior Nestor. This monk from the Belaja Desert above Dečani was a highly esteemed person of his time, and the cult of old man Nestor as the constructor of Brezovce Monastery has been preserved among the local population. It is believed that the anchorite's cell of old man Nestor as well was located in Brezovce.

On the eastern side of the church, on the remnants of the former residential building the first secular school in this region was built. This minor stone structure has been recently restored for the needs of the church.

